

zda možno od absolventů mistrovských škol požadovati složení zkoušky dospělosti.

### Č. 3693.

**Z á v o d n í v ý b o r y:** I. Za zřízení ve smyslu zákona o závodních výborech není zaměstnance pokládati již proto, že jeho přihláška k pensijnímu pojištění byla pensijním ústavem přijata, a že platí pensijní příspěvky pojistné. — II. Úřednický výbor může za členy volebního výboru pro volbu zvodního výboru zřízeneckého povolati i takové zřízení, kteří úředníky nejsou.

(Nález ze dne 3. června 1924 č. 10.134.)

**P r e j u d i k a t u r a:** Boh. 3185 adm.

**V ě c:** Firma B. K. v K. P. (adv. Dr. Otto Liebling z Brna) proti rozhodčí komisi dle zákona o závodních výborech pro okres Brno-město v Brně o volbu do závodního výboru zřízenců.

**V ý r o k:** Nař. rozhodnutí, pokud jím přiznáno právo volební do závodního výboru zřízenců 88 zaměstnancům, o jichž pensijní povinnosti nebylo dosud pravoplatně rozhodnuto, ale kteří u pensijního ústavu přihlášení jsou a příspěvky platí, zrušuje se pro nezákonnost; v ostatním se stížnost zamítá jako bezdůvodná.

**D ů v o d y:** St-lka podala rozhodčí komisi dle zák. o záv. výborech pro Brno-město stížnost proti volbě zřízeneckého záv. výboru. — — —

Rozhodčí komise nálezem z 30. srpna 1923 stížnost zamítla, přičemž mimo jiné uvedla, že »st-lka neprávem klade pojem zřízence na roveň pojmu úředníka. Pojem zřízence však jest pojmem širším, neboť zřízenci jsou nejen úředníci ve vlastním slova smyslu, nýbrž i mistři, podmistři, stárce, dozorcí důlní, poklasní, šafáři, adt., u nichž se předpokládá vyšší stupeň vzdělání a odborná kvalifikace.

Komise nemůže rozhodovati, zda někdo jest právem pojištěn u pensijního ústavu či nikoliv, neboť rozhodnutí o této otázce přísluší úřadům správním. To však neznamená ještě, že komise musí s rozhodnutím o podané stížnosti proti volbám sečkat do té doby, až bude správními úřady o pensijní povinnosti zaměstnanců pravoplatně rozhodnuto. Výklad opačný vedl by k důsledku, že by komise musila odročiti své rozhodnutí na dobu delší, než trvá působnost závodního výboru, komisi však jest předepsáno vydati své rozhodnutí do 14 dnů.

Ze zaměstnanců, o jichž skupinovou příslušnost se vede spor, jest 88 pojištěno u pensijního ústavu, zbývající čtyři nejsou jen proto pojištěni, poněvadž jsou z důvodů zákonných od pensijního pojištění osvobozeni. V důsledku toho musí dělníci oni býti pokládáni za pojištěnce pensijního ústavu a za účastné všech práv a povinností z pensijního pojištění plynoucích. Pensijní ústav jest při přihlášce zaměstnance k pensijnímu pojištění povinen zkoumati, zda jsou dány zákonné podmínky pro to, aby určitá osoba prohlášena byla za povinnou pensijním pojištěním. Proto, přijal-li pensijní ústav přihlášku určité osoby,



dal tím na jevo, že ji pokládá za povinnou pensijním pojištěním. Ale pak o osobě takové n u t n o m í t i z a t o, že pensijnímu pojištění t o h o č a s u podléhá, a že jest zřízencem dle § 8 zák. o záv. výborech. Byly proto dotčené osoby právem zařazeny do voličského seznamu, a byl také právem jeden jejich zástupce povolán úřednickým výborem do výboru volebního.

Názor majitelky závodu, že zájmy úředníků nedojdou ochrany v úřednickém záv. výboru, není správný, neboť povinností zřízeneckého výboru závodního jest starati se nejen o zájmy úředníků, nýbrž i o zájmy zřízenců neúředníků, a jest důležité, aby i tito měli své zástupce v záv. výboru zřízenců. Majorisování úředníků netřeba se obávati, neboť výbor bude sedmičlenný, a v něm budou míti úředníci 5 členů, neúředníci pak jen dva členy. Zřízenecký závodní výbor není ostatně výborem úřednickým, nýbrž výborem povolaným k zastupování zájmů zřízenců, do kterýchto skupiny patří i oněch 92 neúředníků pojatých do seznamu voličského.«

Proti tomuto rozhodnutí podává majitelka závodu stížnost k nss-u, o níž soud uvažil takto:

Stížnost vytýká především, že do volebního výboru pro první volbu záv. výboru zřízenců zvolen byl dosavadním úřednickým výborem také Karel P., jenž úředníkem není. To dle názoru stížnosti odporuje zákonu, ježto úřednický výbor smí povolati do záv. výboru jen osoby ze svého středu, tedy jen úředníky, nikoli však zřízence, kteří úředníky nejsou. Námitka tato jest bezdůvodná. Volební řád vydaný vládou na zákl. § 17 zák. o záv. výborech ustanovuje ve svém § 3, že při první volbě do záv. výboru zřízenců má členy a náhradníky volebního výboru zvoliti výbor úřednický, existuje-li v závodě, jinak sestaví volební výbor správa závodu v dohodě se zaměstnanci. Z předpisu toho neplyne, že úřednický výbor musí se při výběru členů volebního výboru omeziti na okruh svých vlastních příslušníků, naopak zmíněné ustanovení nebrání tomu, aby úřednický výbor za členy volebního výboru povolal i takové zřízence, kteří úředníky nejsou.

Dále napadá stížnost rozhodnutí úřadu o volebním právu zaměstnanců. Ponechávajíc bez námitek tu část jeho, již přiznáno bylo volební právo čtyřem zaměstnancům, kteří by pensijní povinnosti podléhali, kdyby nebylo zde důvodů osvobozujících dle § 2 pens. zák., obrací se stížnost svými vývody proti výroku, jímž přiznáno bylo volební právo 88 zaměstnancům k pensijnímu ústavu přihlášeným.

Nař. rozhodnutí se v tomto bodě zakládá na náhledu, že rozhodčí komise nemůže samostatně zkoumati, zda zaměstnanci u pensijního ústavu přihlášení také skutečně de jure pensijní povinnosti podléhají, nýbrž že musí je bez dalšího za zřízence považovati, poněvadž přihláška jejich byla pensijním ústavem přijata a příspěvky se za ně platí, takže t é d o b y skutečně pojištění jsou, třeba výměr pensijního ústavu o jejich pojištění ještě v moc práva nevešel. Stížnost popírá správnost tohoto názoru a tvrdí, že za zřízence lze pokládati jen osoby takové, o nichž p r a v o p l a t n ě kompetentními úřady bylo rozhodnuto, že pensijní povinnosti podléhají.

Nss již v nář. Boh. 3185 adm. vyslovil, že pro otázku, zda určitý zaměstnanec patří do skupiny zřízenců, jest dle § 8 zák. o záv. výborech



rozhodnou jediné ta okolnost, podléhá-li zaměstnanec ten pojištění dle § 1 zák. o pens. pojištění zřízenců, nebo by mu podléhal, kdyby zde nebylo osvobodovacího důvodu dle § 2 tohoto zák. a že, nebylo-li dosud o pensijní povinnosti určitého zaměstnance s konečnou platností rozhodnuto, musí rozhodčí komise ve sporu o jeho příslušnost ke skupině zřízenců s a m o s t a t n ě zjistiti předpoklady, na něž zákon o záv. výbo-rech příslušnost tu váže, a rozřešiti si zejména prejudiciálně pro vlastní potřebu otázku, zda zaměstnanec ten pensijnímu pojištění de jure podléhá čili nic.

Na názoru tom nss setrval. K tomu jest podotknouti, že řečené povinnosti není rozhodčí komise zbavena ani tehdy, když sice pensijní ústav již uznal zaměstnance za povinné pensijním pojištěním, ale nestalo se tak výrokem pravomocným, neboť jen výrok úřadu, nabyvší moci práva, může komisi povinnosti té zprostiti.

Bez významu je v té příčině předpis § 75 a) cis. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z., dle něhož opravné prostředky proti výměrům o pojistné povinnosti zřízenců nemají odkladného účinku, neboť tím stanovena pouze vykonatelnost dotčených výměrů, a není tím řečeno, že i výměrem v odpor vzatým jest již z moci práva na jisto postaveno, že zřízenci ti podle zák. pensijní povinnosti podléhají.

Žal. úřad vycházej z mylného právního názoru, že za zřízence n u t n o pokládati všechny ty zaměstnance, jichž přihláška pensijním ústavem byla již přijata a kteří příspěvky platí, opomenul řešiti samostatně prejudiciální otázku, zda tito dle zákona skutečně pensijní povinnosti podléhají či nikoliv.

Poněvadž toto opomenutí zaviněno bylo nesprávným právním názorem úřadu, bylo nař. rozhodnutí v tomto bodě zrušiti dle § 7 zák. o ss, v ostatním však zamítnouti bylo stížnost jako bezdůvodnou.

#### Č. 3694.

**Vodní právo. — Policejní řízení trestní: I. I když jde o soukromou vodu, jest třeba povolení vodoprávního ke každé změně vodotoku, která má vliv na právo třetích osob na vodu. — II. Práva na používání vody nelze nabytí trestním činem proti předpisům vodního zákona spáchaným.**

(Nález ze dne 4. června 1924 č. 9916).

V ě c: V. K. v P. proti zemské správě politické v Brně o přestupek vodního zákona.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Nálezem osp-é v D. z 22. listopadu 1921 byl st-1 uznán vinným přestupkem § 16 mor. vodn. zák., spáchaný tím, že v červenci 1921 změnil přirozený tok potoka, vedoucího na mlýn č. — v P., a byl proto podle § 70 téhož zák. potrestán pokutou 50 Kč, po případě vězením 5 dnů.

Nař. rozhodnutím bylo odvolání st-lovo zamítnuto, protože skutková podstata přestupku st-li za vinu kladeného jest prokázána vlastním doznáním jeho při trestním výslechu dne 21. září 1921 konaném.